

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Anthologia Sacra

Ex Probatissimis Vtrivsqve Linguæ patribus collecta, atque Octastichis
versibus comprehensa

Billy, Jacques de

Parisiis, M.D.LXXV.

De spirituali gaudio piorum. 16.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50828](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-50828)

cler. cap
22.

non satiatur: qui gloriam, non
tiatur: denique qui mundum,
satiatur. Et aliquāto inferius:
tietatem non parit copia, sed
temptus. Sic fatui filij Adam, p
corum vorando siliquas, n
esurientes animas, sed esur
Super his ipsam pascitis animarū. Et in e
verb. E- dem sentētiam alio loco, sic
nāg. Ecce sus loquitur: Anima rationali
nos reliq. ad imaginem Dei creata, cæte
quidem rebus occupari pot
sed non impleri. Capacem en
Dei creaturam nihil, quod D
minus sit, vnquam implebit.

De spiritali gaudio piorum
16.

NIl sibi consciscat, qui leta viuere mente,
Atque metu vacuos gestit habere dies.
Qui probus est, nullo qui pallet crimine, cuique
Intima commissum non ferit ossa scelus,
Ille nec horrendi pauidus tremet ora tyranni,
Mille nec armatas in sua fata manus.

*Quinetiam, terra si fractus concidat orbis,
Obruet impavidum vasta ruina caput.*

SCHOLIA.

Scriptura sacra piæ animæ, nul- Prov. 15.
liusque sceleris sibi conscię, tran-
quillitatē iugi conuiuio similem
esse ait. Et sanè nulla est in hoc
mundo lætitia, quę cum ea com-
paranda sit, qua is afficitur, cuius
animus nullis scelerum maculis
tinctus est. Vnde etiam Augusti- Lib. 10.
nus metaphoricè per paradisum de Genes.
spiritualem omnem regionem si- ad Gard.
gnificari tradit, in qua animæ be-
ne est. Eóque nomine voluptatē
eam, quæ ex conscientia puritate
percipitur, optimo iure paradi-
sum nūcupare quis possit: quòd
in ea Deus habitare non dedi-
gnetur, velut his verbis testatur
Sapiens, Anima iusti sedes est sa- Sap. 7.
piētis. Et Christus apud Ioānem,
Ego & pater ad eum veniemus

*Lib. sen-
tent.*

& mansionē apud eum faciemus
 Quemadmodum igitur nullā
 est apud Augustinum, grauior
 pœnē sunt, quam malæ conscien-
 tiæ, in qua, quia Deus non
 nulla consolatio reperitur: sic
 trā nulla suauior oblectatio fieri
 potest, quàm bonæ conscientie
 quę, cum Deum hospitē habet
 fieri non potest quin omni con-
 solatione ac beatitudine affluat.
 Atque ab huiusmodi beatitudi-
 ne, ne in accerbissimis quidē

Iob. 27. fictionib⁹ suis, Iob deserebat
 cum se à suo corde numquam
 prehensum esse assereret. Quis
 quidem dicto conscientie suę
 puritatem atque integritatem
 apertissimè declarabat. Quis
 enim hunc beatum prædicari
 dubitet, qui verè huiusmodi
 verbis vti potest, nec quicquam
 quam quod animum vellicet

que exedat, in se sentit? Etenim
 hac ratione in perpetua trāquil-
 litate, libertate, lætitia, ac spe ver-
 satur. Atque, vt cum Horatio lo-
 quar, muri ahenei instar est. Cæ-
 terum illud meminisse oportet,
 quod à Clemente Alexandrino
 memorię proditum est, nimirum
 conscientię fundamentum in in-
 tegritate vitæ positum esse. Por-
 ro quò clarius constet, qua quie-
 te ac lætitia is fruatur, cui pietate
 ac virtutis studio nihil antiquius
 est, non erit alienum, quæ de hac
 re Chrysostronus scribat, hîc
 proferre. Siquidē ille de horrēda
 miseria, in qua diues ille in lazaru
 crudelis, etiam in mediis diui-
 tiis, hērebat, verba faciens, ita lo-
 quitur: explica mihi, inquit, istius
 iniqui diuitis cōscientiam, & vi-
 debis grauem peccatorum tu-
 multum, iugem metum, tempe-

*Lib. I. e-
pist.*

*Lib. I.
Strom.*

*Cor. I.
de Laz.*

S A C R A

statem, turbationem. Videbis
lut in curia mentem ad thronum
conscientiæ conscendisse regali
& tanquam iudicem quem piar
sedentem, & cogitationes
co carnificum adhibentem,
equuleo suspēdentem, latera
scientiæ radentem vngulis, p
commisissis vehementer inclan
mantem. Et paulo inferius: Vol
ptas quidem temporaria est, d
lor verò perpetuus, timor vnd
que ac tremor, suspicio, & anxie
tas. Angulos metuit, vmbra
sas formidat, suos ipsos famulo
conscios, inscios. Obambulat
marum accusatorem circumferē
conscientiam: cū sit suo iudici
damnatus, nec vel ad breue tem
pus possit respirare. Nam & in
cto, & in mensa, & in foro, &
domo, & interdiu, & nocte, &
ipsis frequenter somniis, hęc in

qui
siu
me
Exi
eos
qui
ob
ple
cur
bus
gan
phi
ait
for
Qu
li n
pra
se v
cla
ven
fals
mu
xur

quitatis simulachra videt, ipsiusque Cain vitam viuit, gemens ac tremens super terram.

Ex iis Chrysoſtomi verbis liquet eos in magno errore verſari, qui improbitatem nullo modo obſtare exiſtimant, quo minus plerique in ſumma voluptate curriculum vitę conficiant. Quibus coronidis vice hoc adiungam, quod Ethnicus quidam

Senec.

philosophus ad hunc modum ait: Non poteſt gaudere niſi fortis, niſi iuſtus, niſi temperans.

Quid ergo, inquis, ſtulti ac mali non gaudēt? Non magis quàm prædam naçti, cum fatigauerunt ſe vino ac libidinibus. Tunc exclamāt miſeri Virgilianum illum verſum, Namque vt ſupremam falſa inter gaudia noctem Egerimus, noſti. Omnem noctem luxurioſi inter falſa gaudia agunt.

SACRA

Illud autem gaudium quod de Dam
rum emulos sequitur, non interfi ta
rumpitur, non desinit. thor

Abiiciendum esse rerum ca Ei
ducarum amorem.

17.

ECquid eris semper duro gens perfida corde?
Semper erunt veris vana priora tibi?

Fluxane contemptis, quae secula in cuncta manebunt,

Gaudiáne, et vanas semper amabis opes?

O, quaeis falsa sapit mundi tam dulce voluptas,

Quam magis hac sapiat dulce probate Deus.

Tum cito vilescunt peritura gaudia vite

Omnia: tum vobis mundus acerbus erit.

SCHOLIA.

Orat. de
suis ferm.

Gregorius Nanzianzenus elo
gantem exhortationem his quo
dam modo verbis auspiciat
Mendacij vocabulum, quo Damus
uid vsus est, de falso pretio inteladmo
ligens, quod homines rebus fluatqu
xis & fragilibus tribuunt. At que tantu
hunc etiam locum, etiamsi supbet, o
presso Authoris nomine, citate stu